

Khall 02.05.2022 § 131
872/02.00/2022

Valmistelu: talous- ja suunnittelupäällikkö Erkki Kainulainen, p. 040 - 5145 879 ja logistikko Joonas Nurmi, p. 040 – 0506 811.

Eri toimialojen sopimusliikennöitsijät ovat lähestyneet viranhaltijoita koskien polttoaineen hinnannousua ja kaupungin mahdollisuutta tukea toiminnan kannattavuutta vaikeassa tilanteessa. Osa yhteydenotoista on ollut kysymyksiä mahdollisuudesta tukemiseen, osa suorita hinnankorotusehdotuksia.

Kuljetusyrittäjillä yksi merkittävä kustannuserä on polttoainekustannukset. Polttonesteiden hinnat on nousseet syksystä 2021 vuoden 2022 alkuun mennessä noin 50 %:lla. Hinnan nousuun ja pysymiseen nykyisellään on useita syitä mm. jakeluvaikeuksien lisääminen ja viimeisimpänä Venäjän hyökkäys Ukrainaan. Valtion tukitoimenpiteet ovat nyt kohdistuneet jakeluvaikeuksien alentamiseen määräaikaista. Toistaiseksi muita polttonesteiden hintaan vaikuttavia toimenpiteitä ei ole päätetty. Kuljetusalan on kuitenkin valmistella tukipaketti, jolla autetaan mm. polttoaineiden hintojen noususta kärsineitä alan yrityksiä. Tuesta on tiedossa ainoastaan se, että sitä voi saada kolmelta kuukaudelta, tammikuun-maaliskuun 2022. Tarkemmat ehdot määritellään lakivalmistelussa, lakia valmistellaan työ- ja elinkeinoministeriössä.

Paikallinen joukkoliikenne ja asiointiliikenne sekä takseilla ja busseilla tapahtuvat koulukuljetukset on kilpailutettu Jämsässä vuoden 2021 alkupuoliskolla. Ateria liikelaitoksen ruokakuljetussopimuksessa on menossa optiovuosi. Em. kuljetusten kilpailutukset ja hankintasopimukset on tehty pitkälti samoilla periaatteilla.

Busseilla tapahtuvan koulukuljetuksen kilpailutusasiakirjojen liitteen tarjousehdot kohdassa 12 Tarjoushinta ja hinnantarkistus todetaan mm. ”Tarjouksessa tulee ilmoittaa se hinta, jolla liikennöitsijä sitoutuu hoitamaan sopimuskauden liikennöinnin ensimmäisen vuoden osalta (ajalla 1.8.2021 – 31.7.2022)” ja edelleen muut sopimusvuodet ”2. vuosi 1.8.2022 – 31.7.2023 hinnankorotusehdotus tehtävä elokuussa 2022”. Liikennöintikorvauksen arviointiin käytetään tilastokeskuksen linja-autoliikenteen kustannusindeksiä. Lähtötasona pidetään kesäkuun 2021 tilastotietoja.

Takseilla tapahtuvassa koululaiskuljetuksissa noudatetaan samaa tarjousehtoa tarjoushinnan ja hinnantarkistuksen osalta. Liikennöintikorvauksen arviointiin käytetään tilastokeskuksen taksi- ja sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksiä.

Vastaava hinnankorotusmekanismi on kirjattu kuljetussopimukseen Jyväskylässä esim. Valteri Onervan koulussa, jossa käy myös jämsäläisiä koululaisia. Jyväskylän kaupungin kilpailuttama ja tekemä kuljetussopimus

on alkanut 1.7.2020 ja ensimmäinen sopimuksen mukainen hinnantarkistus tapahtuisi vasta lukuvuotta 2022-2023 koskien. Jyväskylän kaupungissa on kuitenkin tehty keväällä päätös, jolla kuljetushintaa on korotettu 6,34 %:lla takautuvasti. Jyväskylän sopimuksesta poikkeava hinnantarkistus ei sido muita kuljetuspalvelua käyttäviä kuntia kuten Jämsää hyväksymää korotusta.

Joukkoliikenteen ja asiointiliikenteen kilpailutuksissa ja sopimuksissa on käytetty vastaavaa hinnantarkistusmekanismia kuin Jämsän kaupungin koululaiskuljetuksia koskevissa tarjousehdoissa sillä erotuksella, että joukkoliikennesopimuksen hintojen tarkistuksen ajankohta on eri kuin muissa sopimuksissa. Muuten mekanismi on sama.

Jämsä on mukana myös kuntien välistä joukkoliikennettä hankkivan toimivaltaisen viranomaisen, Keski-Suomen ELY-keskuksen, sopimuksissa osamaksajana. ELY-keskus on päättänyt tarkistaa kuljetussopimustensa hintoja määräaikaaisesti vuoden 2022 ajan. Kyseessä on kertaluontoinen ja väliaikainen menettely, joka koskee ainoastaan vuotta 2022. ELY-keskus tarkistaa hintoja kolme kertaa jäljellä olevien kvartaaleiden mukaisesti. Hinnantarkistukset eivät siirry automaattisesti kuntien osuuksiin, vaan näiden maksamisesta voidaan kunnissa päättää itsenäisesti.

Yhdyskuntatoimen urakka- ja kuljetussopimuksissa on olemassa eri tyyppisiä hinnantarkistusmekanismeja. Osa on sopimuskohtaisia mekanismeja, osa JYSE 2014 Palvelut mukaisia.

Julkisten hankintojen neuvontayksikön ohjeistus tilanteessa on seuraava: Hankintayksikön kilpailuttamat hankintasopimukset ovat lähtökohtaisesti voimassa kilpailutuksessa edellytettyjen sopimusehtojen mukaisesti. Lähtökohta on se, että hankintayksikkö tekee hankintansa niiden puitteissa. Näissä sopimuksissa noudatetaan lähtökohtaisesti niitä sopimusehtoja, joiden mukaan hankinta on kilpailutettu.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 25 §

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Hanna Helaste

Kaupunginhallitus päättää, että hankintalain noudattamisen, Julkisten hankintojen neuvontayksikön ohjeistuksen sekä kuljetusten ja urakoiden kilpailutuksiin osallistuneiden yrittäjien yhdenvertaisen kohtelun nimissä Jämsän kaupunki noudattaa hinnantarkistuksissa hankintasopimuksiaan, eikä tee ylimääräisiä hinnantarkistuksia, tai osallistu muiden viranomaisten kilpailuttamien sopimusten harkinnanvaraisiin hinnankorotuksiin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.